

การพัฒนาทักษะชีวิตในการป้องกันความรุนแรงของนักเรียนอาชีวศึกษา
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยการให้การปรึกษากลุ่มตามแนวทฤษฎีเกสตัลท์

ประกาศนียบัตร นิลสม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

กันยายน 2553

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ ประภาภรณ์ นิลสม ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

.....
(ดร.เพ็ญภา กุลนาคล) อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ระพีพันธ์ ฉายวิมล) อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชุศรี เลิศรัตน์เดชากุล) ประธาน

.....
(ดร. เพ็ญภา กุลนาคล) กรรมการ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ระพีพันธ์ ฉายวิมล) กรรมการ

.....
(ดร. ภรภัทร เฮงอุดมทรัพย์) กรรมการ

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. มนต์รี แย้มกลีกร) คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

วันที่ 14 เดือน กันยายน พ.ศ. 2553

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนวิทยานิพนธ์ ระดับบัณฑิตศึกษา

จากบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา

ประจำปีการศึกษา 2552

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก ดร.เพ็ญนภา กุลนภาคล ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ระพีพันธ์ ฉายวิมล กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วนและเอาใจใส่ด้วยความดีเสมอมา จนทำให้ผู้วิจัยได้รับทราบแนวทางในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ที่ถูกต้อง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ดร.จิตรรา คุณภูมิเมธา, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชูศรี เลิศรัตนเดชากุล, ดร.สกล วรเจริญศรี ที่กรุณาตรวจสอบเครื่องมือและโปรแกรมที่ใช้ในการวิจัยให้มีคุณภาพ และให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์วรากรณ์ ทรัพย์วิระปกรณ์ และคณาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์ มหาวิทยาลัยบูรพาทุกท่าน ที่สละเวลาให้คำปรึกษาและเสนอแนะมุมมองที่เป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัย

งานวิจัยครั้งนี้จะสำเร็จลงไม่ได้ หากไม่ได้รับความอนุเคราะห์จากท่านผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างชลบุรี คณาจารย์และนักเรียน ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบพระคุณ บัณฑิตศึกษาที่กรุณาสนับสนุนและให้ทุนอุดหนุนวิทยานิพนธ์

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ รวมทั้งเพื่อนร่วมรุ่นจิตวิทยาการให้คำปรึกษาทุกท่านที่ให้อกำลังใจ และให้คำแนะนำกับผู้วิจัยเสมอมา

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบเป็นกตัญญูจดจำไว้แก่ บุพการี บุรพจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบัน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๕

49923140: สาขาวิชา: จิตวิทยาการให้การศึกษา; วท.ม. (จิตวิทยาการให้การศึกษา)

คำสำคัญ: ทักษะชีวิต/ การป้องกันความรุนแรง/ นักเรียนอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ/
การให้ปรึกษากลุ่มตามแนวทฤษฎีเกสตัลท์

ประภรณ์ นิลสม: การพัฒนาทักษะชีวิตในการป้องกันความรุนแรงของนักเรียน
อาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยการให้ปรึกษากลุ่มตามแนวทฤษฎีเกสตัลท์
(THE DEVELOPMENT OF LIFE SKILLS TO PREVENT THE VIOLENCE OF STUDENT IN
THE VOCATIONAL EDUCATION COLLEGE AT A VOCATIONAL CERTIFICATE BY
GESTALT GROUP COUNSELING) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: เพ็ญภา กุลนาคล,
กศ.ค., ระพีพัทธ์ ฉายวิมล, ค.ค. 118 หน้า. ปี พ.ศ. 2553.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตในการป้องกันความรุนแรง
ของนักเรียนอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยการให้ปรึกษากลุ่มตามแนวทฤษฎี
เกสตัลท์ กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัย
สารพัดช่างชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำนวน 24 คน ที่มีคะแนนทักษะชีวิตในการป้องกันความรุนแรงต่ำ
กว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา สุ่มตัวอย่างอย่างง่ายเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 12 คน
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบวัดทักษะชีวิตในการป้องกันความรุนแรงและโปรแกรม
การให้ปรึกษากลุ่มตามแนวทฤษฎีเกสตัลท์ ผู้วิจัยดำเนินการทดลองการให้ปรึกษากลุ่ม
จำนวน 10 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง 30 นาที โดยใช้แบบแผนการวิจัยเชิงทดลองสองตัวประกอบ
แบบวัดซ้ำหนึ่งตัวประกอบ แบ่งการทดลองออกเป็น 3 ระยะ คือ ระยะก่อนการทดลอง ระยะหลัง
การทดลอง และระยะติดตามผล วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำประเภทหนึ่งตัวแปรระหว่าง
กลุ่มและหนึ่งตัวแปรภายในกลุ่ม และทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีนิวแมน-คูลส์

ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนในกลุ่มทดลองมีทักษะชีวิตในการป้องกันความรุนแรง
มากกว่า กลุ่มควบคุมในระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05 และนักเรียนในกลุ่มทดลองมีทักษะชีวิตในการป้องกันความรุนแรงในระยะหลัง
การทดลอง และระยะติดตามผลมากกว่าจากระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05

49923140: MAJOR: COUNSELING PSYCHOLOGY; M.Sc. (COUNSELING PSYCHOLOGY)

KEYWORDS: LIFE SKILLS/ PREVENT VIOLENCE;

THE VOCATIONAL EDUCATION STUDENTS/ GESTALT GROUP COUNSELING

PRAPAPORN NILSOM: THE DEVELOPMENT OF LIFE SKILLS TO PREVENT THE VIOLENCE OF STUDENTS IN THE VOCATIONAL EDUCATION COLLEGE AT A VOCATIONAL CERTIFICATE BY GESTALT GROUP COUNSELING.

ADVISORY COMMITTEE: PENNAPHA KOOLNAPHADOL, Ed.D., RAPIN CHAYVIMOL, Ph.D. 118 P. 2010

This research aimed to study the development of life skills for prevent the violence in school of the vocational education students in a vocational certificate level by Gestalt group counseling. The sample composed of twenty-four students in the first year of vocational education in Chonburi polytechnic in Chonburi province who had score with life skills for prevent the violence less than 25th percentile. The sample random sampling method was adopted to assign sample into two groups: an experimental and a control with twelve persons in each group. The instruments used in this research were the measure of life skills for prevent the violence and Programme Gestalt group counseling. The experimental by counseling for 10 Sessions. Each session take about one and a half hour. The research design was two-factor experimental with repeated measures on one factor. In fact, the study was divided into 3 phases: the pre-test phase, the post-test phase and the follow-up phase. The data were analyzed by repeated measure analysis of variance: one between – subject variable and one within-subjects variable and were tested to pair differences among mean by the Newman-Keuls Procedure.

The results revealed that the levels of the life skills for prevent the violence of the students in the experimental higher than the control groups were significantly at .05 level when measured in the post-test and the follow-up phases. And the levels of the life skills for prevent the violence of the students in the experimental group in the post-test and the follow-up phases higher than the pre-test phase were significantly at .05

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะชีวิต.....	10
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรง.....	28
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนอาชีวศึกษา.....	52
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเกสตัลท์.....	57
งานที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเกสตัลท์.....	78
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	82
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	82
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	83
การสร้างเครื่องมือในการวิจัย.....	83
วิธีดำเนินการทดลอง.....	87
สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน.....	88

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	89
สัญลักษณ์ที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล.....	89
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	90
5 สรุปผล อภิปรายผล.....	107
สมมติฐานของการวิจัย.....	107
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	107
อภิปรายผล.....	107
ข้อเสนอแนะ.....	116
บรรณานุกรม.....	118
ภาคผนวก.....	129
ภาคผนวก ก.....	131
ภาคผนวก ข.....	175
ภาคผนวก ค.....	180
ภาคผนวก ง.....	182
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	194

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จำแนกตามข้อมูลพื้นฐาน.....	90
2 คะแนนทักษะชีวิตในการป้องกันความรุนแรงในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลของนักเรียนอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	91
3 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะชีวิตในการป้องกันความรุนแรง จำแนกเป็นรายด้านของนักเรียนอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพที่ได้รับการให้การศึกษาตามแนวทฤษฎีเกสตัลท์และนักเรียนอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในกลุ่มควบคุม.....	94
4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนทักษะชีวิตในการป้องกันความรุนแรง ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลอง.....	99
5 ผลการทดสอบย่อยของวิธีการทดลองในระยะก่อนการทดลองของกลุ่มนักเรียนอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพที่ได้รับการให้การศึกษาตามแนวทฤษฎีเกสตัลท์และนักเรียนอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรในกลุ่มควบคุม.....	101
6 ผลการทดสอบย่อยของวิธีการทดลองในระยะหลังการทดลองของนักเรียนอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพที่ได้รับการให้การศึกษาตามแนวทฤษฎีเกสตัลท์และนักเรียนอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรในกลุ่มควบคุม.....	102
7 ผลการทดสอบย่อยของวิธีการทดลองในระยะติดตามผลของนักเรียนอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพที่ได้รับการให้การศึกษาตามแนวทฤษฎีเกสตัลท์และนักเรียนอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในกลุ่มควบคุม.....	102
8 ผลการทดสอบย่อยของระยะเวลาของนักเรียนอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพที่ได้รับการให้การศึกษาตามแนวทฤษฎีเกสตัลท์.....	103
9 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทักษะชีวิตในการป้องกันความรุนแรงเป็นรายคู่ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผลของกลุ่มทดลองด้วยวิธีการทดสอบแบบนิวแมน-คูลส์ (Newman-Keuls Method).....	104
10 ผลการทดสอบย่อยของระยะเวลาของการทดลองในนักเรียนอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในกลุ่มควบคุม.....	105

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
11	ค่าอำนาจจำแนกและค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นของแบบวัดทักษะชีวิตในการป้องกันความรุนแรง จำนวน 40 ข้อ..... 176
12	ค่าความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ของโปรแกรมทักษะชีวิตในการป้องกันความรุนแรง... 177

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะชีวิตและการป้องกันพฤติกรรมที่เป็นปัญหา.....	22
2	แบบแผนการทดลอง.....	86
3	แผนภูมิเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะชีวิตในการป้องกันความรุนแรงของนักเรียนอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพที่ได้รับการให้การศึกษาตามแนวทฤษฎีเกสตัลท์และนักเรียนอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในกลุ่มควบคุมในระบะก่อนการทดลอง ระบะหลังการทดลอง และระบะติดตามผล.....	92
4	แผนภูมิเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทักษะชีวิตในการป้องกันความรุนแรง ในระบะต่างๆของนักเรียนอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพที่ได้รับการให้การศึกษาตามแนวทฤษฎีเกสตัลท์และนักเรียนอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในกลุ่มควบคุม.....	93
5	ค่าเฉลี่ยทักษะชีวิตด้านการตระหนักรู้ ในระบะก่อนการทดลอง ระบะหลังการทดลอง และระบะติดตามผลของนักเรียนอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพที่ได้รับการให้การศึกษาตามแนวทฤษฎีเกสตัลท์และนักเรียนอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในกลุ่มควบคุม.....	96
6	ค่าเฉลี่ยทักษะชีวิตด้านการเห็นใจผู้อื่น ในระบะก่อนการทดลอง ระบะหลังการทดลอง และระบะติดตามผลของนักเรียนอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพที่ได้รับการให้การศึกษาตามแนวทฤษฎีเกสตัลท์และนักเรียนอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในกลุ่มควบคุม.....	97
7	ค่าเฉลี่ยทักษะชีวิตด้านการคิดวิเคราะห์ ในระบะก่อนการทดลอง ระบะหลังการทดลอง และระบะติดตามผลของนักเรียนอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพที่ได้รับการให้การศึกษาตามแนวทฤษฎีเกสตัลท์และนักเรียนอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในกลุ่มควบคุม.....	97
8	ค่าเฉลี่ยทักษะชีวิตด้านการจัดการกับอารมณ์ ในระบะก่อนการทดลอง ระบะหลังการทดลอง และระบะติดตามผลของนักเรียนอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพที่ได้รับการให้การศึกษาตามแนวทฤษฎีเกสตัลท์และนักเรียนอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในกลุ่มควบคุม.....	98

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
9	
ค่าเฉลี่ยทักษะชีวิตด้านการตัดสินใจและการแก้ปัญหา ในระยะก่อนการทดลอง	
ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผลของนักเรียนอาชีวศึกษาระดับ	
ประกาศนียบัตรวิชาชีพที่ได้รับการให้การปรึกษากลุ่มตามแนวทฤษฎีเกสตัต์และ	
นักเรียนอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในกลุ่มควบคุม.....	98
10	
ค่าเฉลี่ยทักษะชีวิตด้านการสื่อสาร ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง	
และระยะติดตามผลของนักเรียนอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพที่ได้รับการ	
ให้การปรึกษากลุ่มตามแนวทฤษฎีเกสตัต์และนักเรียนอาชีวศึกษาระดับ	
ประกาศนียบัตรวิชาชีพในกลุ่มควบคุม.....	99
11	
กราฟเส้นแสดงการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างค่าเฉลี่ยทักษะชีวิตในการป้องกันความรุนแรง	
ของนักเรียนอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	
กับระยะเวลาการทดลอง.....	100